

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Pitanja za pismeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

1. RAZRED

1. Zaokružite slovo ispred točnog odgovora.

Ozon, koji nas štiti od pretjeranog ultraljubičastog zračenja, nalazi se u:

- a) troposferi
- b) stratosferi
- c) mezosferi
- d) egzosferi

	1
--	---

2. Spojite odgovarajuće parove.

Jezera su udubljenja na kopnu ispunjena vodom. Prema postanku mogu biti:

a) ledenjačka	_____	Trassimeno
b) vulkanska	_____	Viktorijino jezero
c) tektonska	_____	Medvjeđe jezero
d) riječna	_____	Proščansko jezero

	1
--	---

3. Koja osoba i mjesto je posebno sveto i židovima i kršćanima i muslimanima?

	1
--	---

4. Napišite prezime katoličkog svećenika i astronoma koji je idejom o praatomu dao značajan doprinos teoriji o velikom prasku.

	1
--	---

5. Zaokružite jedan točan odgovor.

Kako se zove teorija prema kojoj meteorit pruža dokaze o postanku života na zemlji?

- a. biogeneza
- b. protoplanetska
- c. kozmološka
- d. protostanična
- e. nijedno od navedenog

	1
--	---

6. Zaokružite netočne odgovore.

Koje od navedenih tvrdnji su netočne.

- a) Oparin je u laboratorijskim uvjetima oponašao pojave koje su vladale u prvobitnoj atmosferi kako bi sintetizirao organske molekule
- b) Millerov pokus je dokaz da iz jednostavnih anorganskih molekula nastaju organske molekule
- c) Miller je svojim pokusom dokazao kako iz jednostavnih organskih molekula nastaju složenije organske molekule
- d) U prvobitnoj atmosferi energija oslobođena iz munja, vulkanskih erupcija i ultraljubičastog zračenja pomogla je kidanju veza među anorganskim molekulama čiji su se atomi preraspodjelili u prve organske molekule
- e) Prve molekule u zemljinoj atmosferi bile su H_2O , CO , CH_4 , NH_3 i H_2

	1
--	---

7. Nadopunite rečenicu.

Tvari koje ulaze u kemijsku reakciju nazivaju se _____.

	1
--	---

8. Zaokružite jedan točan odgovor.

Kojim simbolom ne označavamo stacionarno stanje ili ljusku kod elektronske konfiguracije atoma ?

- a) K
- b) Q
- c) R
- d) P
- e) M

	1
--	---

9. Zaokružite jedan točan odgovor.

Najjednostavniji stupanj organizacije živog svijeta je

- a) populacija
- b) vrsta
- c) životne zajednice
- d) ekosustav
- e) biosfera

	1
--	---

10. Povežite pojmove na lijevoj strani s onima na desnoj tako da pridružite brojeve pojmova na lijevoj strani onima na desnoj.

1. Primitivnim mikroskopom promatrao mikroorganizme	a) ___ Alexander Fleming
2. Otkrio prvi antibiotik – penicilin	b) ___ Robert Koch
3. Pokazao da su uzročnici bolesti mikroorganizmi	c) ___ Antonie van Leeuwenhoek
4. Zaslužan za otkriće uzročnika tuberkuloze i kolere	d) ___ Louis Pasteur

	1
--	---

Ukupno:

	10
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Pitanja za pismeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

2. RAZRED

1. Zaokružite jedan točan odgovor.

Koliki udio svjetskog stanovništva živi između 20° s. g. š. i 60° s. g. š.?

- a) 63% svjetskog stanovništva
- b) 73% svjetskog stanovništva
- c) 83% svjetskog stanovništva

	1
--	---

2. Nadopunite rečenicu.

Pojava koja obilježava više od 12% starog stanovništva unutar države naziva se

_____.

	1
--	---

3. Navedite tri rimska cara koji su bili veliki progonitelji Crkve u prvim stoljećima?

	1
--	---

4. Nabrojite četiri molitve u čast Blažene Djevice Marije.

	1
--	---

5. Zaokružite točne odgovore

Koje se od sljedećih tvrdnji odnose na žitnu hrđu?

- a) Žitna hrđa je gljiva stapčarka.
- b) Žitna hrđa je gljiva mješinarica.
- c) Žitna hrđa je vrsta plijesni.
- d) Žitna hrđa razmnožava se bazidiosporama.
- e) Žitna hrđa razmnožava se askosporama.
- f) Žitna hrđa je gljivično oboljenje na listovima ječma.
- g) Žitna hrđa je gljivično oboljenje na listovima žutike

	1
--	---

6. Nadopunite rečenicu

Nespolno razmnožavanje žarnjaka naziva se _____, a izmjena spolne i nespolne generacije naziva se _____.

	1
--	---

7. Nadopunite rečenicu

Suprotan proces otapanju naziva se _____.

	1
--	---

8. Zaokružite točan odgovor.

O čemu ne ovisi viskoznost ?

- a) međumolekulskim silama
- b) tlaku
- c) temperaturi
- d) obliku molekula
- e) sve je točno

	1
--	---

9. Zaokružite točan odgovor.

Vrste koje imaju veliko područje rasprostranjenosti nazivaju se

- a) endemi
- b) relikti
- c) kozmopoliti
- d) paraziti
- e) ništa od navedenog nije točno

	1
--	---

10. Nadopunite rečenicu

Binarna nomenklatura ili dvoimeno nazivlje je način imenovanja biljnih i životinjskih vrsta koje je uveo _____.

	1
--	---

Ukupno:

	10
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Pitanja za pismeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

3. RAZRED

1. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

- Deagrarizacija je: a) proces napuštanja sela
b) smanjenje broja gradskog stanovništva
c) napuštanje poljoprivrede kao glavne djelatnosti
d) smanjenje broja industrijskih radnika

	1
--	---

2. Nadopunite rečenicu.

Proces gospodarskog, socijalnog, kulturnog i političkog djelovanja koje nadmašuje granice nacionalnih država nazivamo _____.

	1
--	---

3. Nadopunite rečenicu.

Očaj i preuzetnost su grijesi protiv _____.

	1
--	---

4. Navedite barem tri dužnosti djece prema roditeljima.

	1
--	---

5. Nadopunite rečenicu:

Transportni lanac elektrona (dišni lanac) čini sustav prenositelja elektrona. Važni prenositelji elektrona su _____ čija hem skupina sadrži _____.

	1
--	---

6. Zaokružite netočne odgovore.

Rad srca može se ubrzati

- a) Stimulacijom srca simpatikusom
- b) Izlučivanjem noradrenalina sa završetaka parasimpatičkih živčanih vlakana
- c) Izlučivanjem acetil kolina sa završetaka simpatičkih živčanih vlakana
- d) Stimulacijom srca parasimpatikusom
- e) Srce će stimulirati živac vagus

	1
--	---

7. Nadopunite rečenicu:

Ako otapamo metal u talinama drugog metala nastaju _____.

	1
--	---

8. Zaokružite jedan netočan odgovor.

pH kiselih kiša je:

- a) 5,6
- b) 7,6
- c) 4
- d) 2

	1
--	---

9. Zaokružite jedan točan odgovor.

Koji od slijedećih elemenata ne spada u makroelemente koji izgrađuju čovjeka ?

- a) vodik
- b) dušik
- c) željezo
- d) kalcij
- e) ugljik

	1
--	---

10. Nadopunite rečenicu:

Sposobnost da atmosferski dušik iskorištavaju neke više biljke moguća je zbog

_____.

	1
--	---

Ukupno:

	10
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Pitanja za pismeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

4. RAZRED

1. Navedite datum kada je Hrvatska međunarodno priznata kao samostalna država.

	1
--	---

2. Nadopunite rečenicu.

Najpoznatije nalazište pračovjeka u Hrvatskoj je _____
kraj grada _____.

	1
--	---

3. Nadopunite rečenicu.

Kajanje je bol duše i osuda počinjenog grijeha s

_____.

	1
--	---

4. Koja su dva konačna stanja nakon smrti?

	1
--	---

5. Zaokružite točan odgovor.

Koja od navedenih tvrdnji se ne odnosi na analogne organe

- a) organi koji imaju istu funkciju u različitim vrsta organizama
- b) razvijaju se pod utjecajem različitih gena
- c) posljedica su prilagodbe na okoliš
- d) u različitim skupina organizama ukazuju na razvoj tih vrsta od istog pretka
- e) primjer su noge krtice i rovca

	1
--	---

6. Nadopunite rečenicu.

Kada točkasta mutacija u genu promjeni triplet u aminokiselinusku šifru za svršetak translacije govorimo o _____.

	1
--	---

7. Zaokružite jedan točan odgovor.

Nezasićeni ugljikovodici s jednom ili više dvostrukih veza su

- a) alkini
- b) alkeni
- c) alkani
- d) cikloalkani
- e) ništa od navedenog

	1
--	---

8. Nadopunite rečenicu.

Aldehidi se mogu pripremiti oksidacijom _____.

	1
--	---

9. Zaokružite jedan točan odgovor.

Što ne spada u glavne izvore onečišćenja voda?

- a) poljoprivreda
- b) industrija
- c) vulkani
- d) komunalni izvori

	1
--	---

10. Nadopunite rečenicu.

Tvari koje nemaju hranidbene niti gradivne uloge u nekom organizmu, a ne mogu se iskoristiti za dobivanje energije nazivaju se _____.

	1
--	---

Ukupno:

	10
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Odgovori - pismeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

1. RAZRED

1. b) u stratosferi
2. b, c, a, d
3. Abraham i Jeruzalem
4. Lemaitre
5. C) kozmološka
6. a) Oparin je u laboratorijskim uvjetima oponašao pojave koje su vladale u prvobitnoj atmosferi kako bi sintetizirao organske molekule
c) Miller je svojim pokusom dokazao kako iz jednostavnih organskih molekula nastaju složenije organske molekule
7. reaktanti
8. c) R
9. b) vrsta
10. a)-2, b)-4, c)-1, d)-3

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Odgovori - pismeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

2. RAZRED

1. b) 73% svjetskog stanovništva
2. senilizacija
3. Neron, Decije i Dioklecijan
4. Zdravo Marijo, Anđeo Gospodnji, Krunica, Lauretanske litanije
5. a) stapčarka, d) bazidiosporama, g) na listovima žutike
6. pupanje, metageneza
7. kristalizacija
8. b) tlaku
9. c) kozmopoliti
10. Carl Linne

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Odgovori - pismeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

3. RAZRED

1. c) napuštanje poljoprivrede kao glavne djelatnosti
2. globalizacija
3. Nade (ufanja).
4. Poštovanje, zahvalnost, ispravna poslušnost, pomoć.
5. citokromi, željezo (Fe)
6. d) i e)
7. legure ili slitine
8. b) 7,6
9. c) željezo
10. dušikovih bakterija

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Odgovori - pismeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

4. RAZRED

1. 15. 1. 1992.
2. Hušnjakovo brdo, Krapine
3. odlukom više ne griješiti
4. Nakon smrti dva konačna stanja su raj i pakao.
5. d) u različitim skupina organizama ukazuju na razvoj tih vrsta od istog pretka
6. besmislenoj mutaciji
7. b) alkeni
8. primarnih alkohola
9. c) vulkani
10. ksenobiotici